

CRICKET PÅ KUNSTIGT GRÆS - ETIKKEN VAR ÆGTE

NORDISK IDRÆTSLÆRERKONGRES I SOLVALLA, FINLAND

Erik Juul

Klargøringschock

Kl. var 6.45 denne finske augustmorgen. Himlen var grå, og de sidste par dages regnbyger så ikke ud til at ville andet end det, de plejede. Efter 3 begivenhedsrige dage med nordiske kollegaer var dagen kommet for den danske delegations program under kongresugen.

Mit morgenjob bestod i at rigge 3 "Some-stop"-cricketbaner til med pointkegler, pavilloner, bonusbænke, gærder og scorecards. To

måneder i forvejen var der via e-mail bestilt te og engelske bisquits til ca. 35-40 personer kl. 10.00 "sharp".

For første gang i min lærerkarriere var jeg blevet tildelt tre assistenter (Anette Dam, Torben Vandet og Kirsten Busk) til at sekundere mig i bestræbelsen på at denne del af det danske bidrag til Nordisk idrætslærerkongres blev en succes.

Den danske "chef de mission", Peter Due, havde oven i købet aftenen før indskærpet til både Niels' og mine assistenter, hvilke

"team-spirit" forventninger og traditioner, han regnede med blev båret videre. Jeg var simpelthen målløs. Men et eksempel på, at fornøjelse, finsk badstue og svale søer havde sin tid på kurset, og når vi var på, så var vi "på", sammen med hjerteblood for dansk undervisningsidræt. Det blev den første nat, hvor jeg har haft søvnproblemer p.g.a. undervisningsmæssig landskamp-stemning i maven!

Da mit "team" denne smådryppende morgenstund træder ind på Solvalla Stadions meget flotte græstæppe,

opdager vi at det er kunstgræs, bestrøget med løst sand overalt. En englænder ville have grædt!

Spørgsmålet var efter over 800 km transport af grej og os selv ganske enkelt: "kunne de bløde orange cricketbolde overhovedet hoppe her?". Den nervøst kastede prøvebold manede de 2-3 alternative planer, der allerede var begyndt at køre rundt i hovedet, i jorden. Det var godt nok, - opspringet. "Vi spiller".

Gud holder af dette spil

Efter morgenmaden får kongresdeltagerne to korte oplæg fra Kasper Bøcher fra Gymnasieskolerne Idrætslærerforening og Torben Vandet fra Dansk Idrætslærerforening om dansk undervisningsidrætsorganisering, holdninger og udfordringer. Torben laver her en "feber-aflevering" til den efterfølgende "Cricket og etik" sceance, da han med afsæt i sin artikel "Idræt skal også være usundt" får pointeret, at idræt i den danske folkeskole handler om mere end "helse",

og trækker som eksempel det dannelsesmæssige aspekts sociale kompetencer frem.

Kongresdeltagerne fordeler sig derefter mellem de to danske indslag; dans og cricket. Da cricketdelegationen træder ud af foredragssalen skinner solen fra en blå finsk himmel. Jeg har sagt det før: "Gud holder af dette spil"!

Formiddagen er planlagt med 2 timer praksis ("Some-stop cricket" med diverse workshop for-øvelser) og siden halvanden times teori (Kamp og etik i idrætsundervisningen)

Praksis – "Some-stop cricket"

I den praktiske afdeling var pointen i de indledende kaste-gribe-øvelser ikke kun at fodre hinanden med "veninde-kast".

Når en øvelse bliver kendt og de første par bolde er grebet, skal man ville hinanden det godt! Hjælpe hinanden til at blive bedre, så der kan leges på et højere plan. Det gør man ved at producere modstand. I dette tilfælde at kaste bolde der byder makkeren på progressive udfordringer med krav om bevægelse, hurtige reaktioner og teknik.

I mindre gruppeenheder roteres dernæst rundt imellem "batting"/gærdespillet, kastning, keeperfunktionen bag gærdet og et par "out-field" funktioner.

Inden de 3 "Some-stop cricket" kampe gik i gang med Anette, Torben, Kirsten og undertegnede som vejledere på banerne, blev deltagerne selvfølgelig taget i ed om spillets kultur og ånd. Captainer blev valgt, teen skænket, solbrillerne fundet frem, råbt "that's not cricket" og så blev der klappet - også af spektakulære og flotte præstationer på modstanderholdet.

Den første kamp bliver ofte en blanding af sjove misforståelser og regler, man glemte (eller gemte) i gennemgangen.

Men under den anden kamp og fremdeles - når spilkonceptet og de teknisk/taktiske muligheder er lidt mere på plads, overgiver de fleste sig. Især dem, som kan rumme at "lykkens gudinde" (tilfældighedsprincippet) spiller en smule med.

Under stor bevågenhed fra de andre nordiske landes idrætstidsskrifter debuterede samtlige ikke danske kongresdeltagere den formiddag i cricketspillets loge.

Teori - Kamp og etik i undervisningen

Det teoretiske oplæg tog udgangspunkt i praksis med referencer til Grundtvigs kredsgangsbe- greb i skelen mellem den livgivende - og destruktive kamp, østens kampfilosofi. Martin Spang Olsens manglende kamp-nuancering (efter min vurdering) samt forskellige folk, der har et bud på, hvordan fornemmelsen for etik kan have både lærende og aflærende fremme især indenfor idrætsfagets kongedilemma: "Det konkurrerende perspektiv".

Den væsentligste handlingsorienterede pointe var her, at læreren skal hjælpe eleverne med at synliggøre konkrete situationer fra timerne, som fordrer svar på spørgsmålet: "Hvad kan jeg være bekendt at gøre nu?"

Udover at overholde regler, skal eleverne nemlig hjælpes til at se og opdage, hvad der også er på spil. F.eks. at forholde sig til situationer, som der ikke lige foreligger ned-

skrevne eller endimensionale svar på. At temaer med "fair-play", legens ånd frem for legens bogstav, at ofre sig, at vise hensynsfuldhed er en integreret del af faget. Iblandt at sætte den scene og skabe den mulighed for refleksion er lærerens ansvar. Det gør eleverne ikke af sig selv.

Visionen må være at støtte børn i, at de etablerer sig med en kamp- og samværskultur der er til at holde ud at være i.

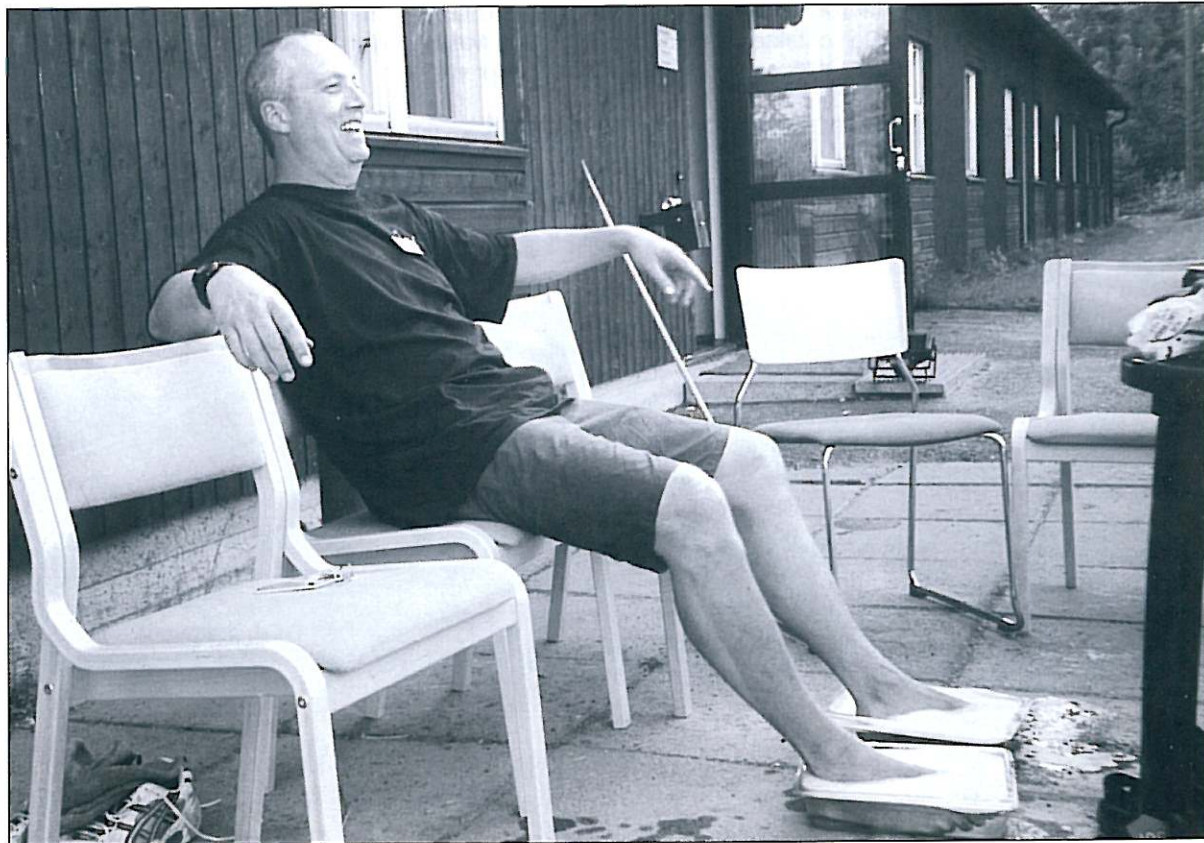
Hvis ens elever ad åre blot nærmer sig en fornemmelse for, at selv et nederlag kan bære sejren i sig, hvis man lærer noget om sig selv og sine muligheder, så har man virkelig tjent sine penge. Men let er det ikke.

Med mediernes sportsdækning in mente og nogle af de kompetitive klubelevers baggrund, bliver det oftest 10 års kamp - inkl. knubs - for et mere nuanceret værdisæt end sporten alene kan bidrage med. At undlade eller opgive at give eleverne den modstand og kamp er at opgive faget som et dannelsesfag; og med det, berettigelsen på skole-skemaet.

Inspirationslitteratur:

- "Inspiration til cricket for trænere og idrætsundervisere" 1997 DIF
- "Kredsgang" 1986 af Ove Korsgaard/Gyldendal
- "Judo den milde vej" 1989 af Hans Bonde/Borgen
- "Sang, dans og slagsmål" 1998 af M.S. Olsen/Fakta
- "Respekt for lærere" 1998 af G. Colnerud og K. Granström/Klim
- "Empati og leg i idræt" 1996 Kleindienst-Cachay. Sportspæd. 2/1996 Tysk Tidsk.
- "Etik og moral i idræt" 1995 DGI tema hæfte
- "Etik i undervisningen" 1993 af Lotte R. Schou Nordisk Pæd. nr. 1/1993
- "Rent spil" art. -Kropslig aflæring - 1992 Claus Bøje/Bavnebanker
- "Idrett og verdiformidling" 1993 af Tor Stornes / Forlaget Tano (Norsk)

Foto: John Friis

Erik Juul i "syrebad".

Erik Juul
Lektor i idræt v. Århus Dag- & Aftenseminarium